

Umráðandi at fólk vita hvussu tey kunnu verja seg móti krabbameinssjúkum

Føroya Felag móti Krabbameini fer í ár undir at gera eitt ávist arbeiði við at kanna, hvørji vandamikil evni eru í tí mati vit dagliga eta.

Í Danmark eru teir farnir undir rættliga vittfevnandi kanningar av hesum slag. Hetta upplýsti formaðurin í Føroya Felag móti Krabbameini, Sanna Dahl í formansfrágreiðing síni á aðalfundinum hjá felagnum herfyri.

Føroya Felag móti Krabbameini hevði ársaðalfund mánaðkvöldið tann 7. apríl 1986.

7 limir eru í nevndini og 3 av hesum vóru á vali: Agnar á Dul úr Klaksvík, sum er næstformaður, Marianna Jensen úr Vestmanna kassameistari og Jógvan Martin Johansen úr Runavík. Hesi vóruð øll afturvald. Hinir nevndarlimirner eru Sanna Dahl Niclasen, sum er formaður, Mogens Egholm, Kirstin Olsen og Júlíanna Leonsson, øll úr Havn.

Tiltakslimur eru Anna Kristina Nolsøe av Tvøroyri og Marjun Joensen úr Sørvági.

Grannskoðarar Jóhan Djurhuus og Thomas Thomassen vóruð afturvaldir.

Avgjört varð, at limagjaldið skuldi vera óbroytt, 50,00 kr. fyri einstaklingar og 200,00 kr.

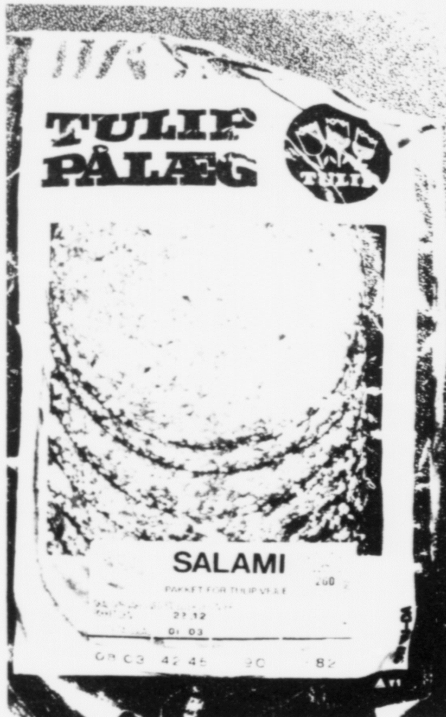
fyri feløg.

Frágreiðing um virki felagsins í farna ári:

Felagið hevur nú 2 fólk í fæstum starvi hálvan dag. Sjúkrasystirin Súsanna Johannesen, sum fyrr var tímáttent, er frá 1. juli 1985 sett í fast starv hálvan dag, og hon er nú vanlig at hitta hvønn fyrrpart á skrivstovuni hjá felagnum á Hoyvíksvegi 22, og hon hevur telefonið allar gerandisdagar um morgunin frá kl. 8-10.

Í vetur hevur sjúkrasystirin ferðast til ymiskar bygdir, millum annað til Suðuroyar, og hevur havt fund við heimasjúkrasystirar og sett tær inn í nýggj amboð, sum koma fram, mest viðvíkjandi stomium og mammaprothesum.

Ætlanin er at fáa samband við øll fólk í Føroyum, sum eru opererað og hava fingið stomi, fyri

at hjálpa teimum við upplýsing um betri posar og onnur nýggj amboð. Hon hevur eisini havt samband við danska felagið »Copa«, limir í hesum felag eru øll fólk, sum

hava fingið gjørt stomi. Felagið tekur sær av øllum áhugamálum hjá limunum og útgevur eitt blað hvønn mánað.

Føroya Felag móti Krabbameini hevur eisini

ein skrivara, Tórunn Jacobsen, sum arbeiðir hálvan dag og arbeiðir við skráseting av øllum illkynjaðum sjúkum.

Av upplýsandi tilfari hevur felagið í vár fingið prentað 2 bóklingar um illkynjaðar sjúkur, annar eitur »Vert at vita um krabbamein og ávaringartekin um krabbamein« og er um, hvussu illkynjaðar sjúkur taka seg upp og breiða seg í kroppinum. Hin er um krabbamein í livmóður og eggrótum. Hesir bóklingar eru sendir út til læknar, tannlæknar, sjúkrakassar og apothek — til stød har nógva fólk koma, og kunnu tey taka hesar bóklingar heim við. Ætlanin er í komandi árum at senda fleiri upplýsandi bóklingar út.

Filmurin »Vert at vita um krabbamein og ávaringartekin um krabbamein« er vistur í tí føroyska sjónvarpinum. Hesin filmur er lántur frá Danska Felagnum »Kræftens Bekæmpelse«, og tekstirnir eru umsettir til føroyskt.

Í seinastuni hevur felagið fyrireiðað eina innsavning um allar Føroyar tann 13. apríl. Henda sama dag eru innsavningar í øllum hinum norðurlondum til ávis endamál. Undirtøkan hevur verið ógvuliga góð. Endamálið við innsavningini her í Føroyum er at stovna ein grunn, at hjálpa fólk, sum er komið illa fyri av krabbameini.

Í farna ári hevur felagið eisini havt samband við

læknar og sjúkrasystirar á Landssjúkrahúsinum fyri at royna at bota um viðurskiptini hjá sjúklingum, sum fáa viðgerð fyri illkynjaðar sjúkur í long tíðarskeið.

Umframt at royna at hjálpa fólk, sum hava fingið illkynjaðar sjúkur, eigur felagið eisini at arbeiða fyri at fyrbygja hesum sjúkum. Tað kann millum annað gerast við upplýsing, til dømis um, hvussu fólk sjálvi kunnu leggja merki til ávaringartekin um krabbameinsjúkur og fara til kanningar og viðgerð, áðrenn tær hava breitt seg ov nógv, og eisini við upplýsing um skaðiliga evni bæði á arbeidsplassum og tí mati, vit eta, og ikki minst í sigarettum.

Vandamikil evni í tí mati, vit eta, hava vit ikki vitað so nógv um, men tey seinastu árinu eru nógvar kanningar gjørdar í øðrum londum viðvíkjandi hesum.

Í Danmark fara teir nú undir at gera vittfevnandi kanningar um vandamikil evni í matvørum, og vit ætla eftir forimuni eisini at fara undir tilíkar kanningar.

Tað er umráðandi, at fólk fáa meira at vita um, hvussu tey kunnu verja seg fyri hesum sjúkum, men um tey so lurta eftir tí og royna at broyta vanarnar, tað er ein spurningur, sum fólk sjálvi mugu avgera.

